

TOWARZYSTWO OPIEKI nad OCIEMNIAŁYMI

LASKI ul. Brzozowa 75

05-080 Izabelin

NIP: 527 – 020 – 99 – 13 REGON: 007025977

**Sprawozdanie finansowe
za okres obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku**

**Sprawozdanie finansowe za okres obrotowy
od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku**

Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi

Zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku z późniejszymi zmianami kierownik jednostki jest zobowiązany zapewnić sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego dającego prawidłowy rzetelny obraz sytuacji majątkowej i finansowej jednostki na koniec roku obrotowego oraz wyniku finansowego za ten rok.

Bilans, rachunek zysków i strat, sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych oraz informacja dodatkowa zostały sporządzone zgodnie z ustawą o rachunkowości i przedstawione w niniejszym dokumencie w następującej kolejności:

	Strona
Wprowadzenie do sprawozdania finansowego:	2-8
Załączniki:	
I.1. Bilans na dzień 31 grudnia 2016 roku wykazujący po stronie aktywów i pasywów kwotę 66.965.965,06 zł	9-12
I.2. Rachunek zysków i strat (wariant porównawczy) za okres obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku wykazujący stratę netto w kwocie -3.141.396,06 zł	13-14
Dodatkowe informacje i objaśnienia:	15-29
I.3. Zestawienie środków trwałych	16
I.4. Należności z tytułu dostaw i usług	18
I.5. Zestawienie zmian w kapitale własnym	20-21
I.6. Rachunek przepływów pieniężnych	23-24
I.6.1. Bilans zmian Aktywa – Pasywa	25-28
Zatrudnienie w poszczególnych działach	29

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania finansowego.

PREZES Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi
Kacprzyk Paweł

I ZASTĘPCA PREZESA
Podgórska Anna Magdalena, siostra

II ZASTĘPCA PREZESA
Placha Józef

SEKRETARZ
Sawicka Beata

ZASTĘPCA SEKRETARZA
Chorażyczewska Grażyna Jadwiga, siostra

SKARBNIK
Zych Bożena , siostra

ZASTĘPCA SKARBNIKA
Dunin- Wąsowicz Stefan

CZŁONEK ZARZĄDU
Wdówik Paweł Adam

CZŁONEK ZARZĄDU
Reškiewicz Damian

CZŁONEK ZARZĄDU
Domański Włodzimierz

KOMISJA REWIZYJNA:

Przewodniczący Komisji
Sikorska Irena Teresa, siostra

Członkowie Komisji:
Morawska Sawa Elżbieta Władysława
Dederko Teresa
Ślęzyk Jerzy Krzysztof
Wiśniowski Eugeniusz Ignacy

Laski, dnia 31 marca 2017 r.

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje o Towarzystwie Opieki nad Ociemniałymi

a) Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi funkcjonuje od 11 maja 1911 r. pod numerem rejestru 281.

b) Siedziba jednostki znajduje się w Laskach, ul. Brzozowa 75, 05-080 Izabelin.

Przedmiotem działalności jest: prowadzenie Ośrodka Szkolno –Wychowawczego dzieci niewidomych i niedowidzących.

c) W ramach swojej działalności Towarzystwo prowadzi następujące placówki:

- Przedszkole Laski
- Szkoła Podstawowa + Gimnazjum +Szkoła Podstawowa Specjalna w Laskach
- Szkoła Zasadnicza Specjalna + Gimnazjum Specjalne
- Szkoła Zawodowa i Technikum, Liceum Ogólnokształcące, Policealne
- Internat Dziewcząt
- Internat Chłopców
- Internat dla Chłopców z lekkim upośledzeniem umysłowym
- Wczesne Wspomaganie w Laskach

- Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych i Słabowidzących im. Św. Tereski w Rabce-Zdrój ul. Słoneczna 11 34-700 Rabka-Zdrój
- Wczesne Wspomaganie i Przedszkole dla Dzieci Niewidomych w Sobieszowie ul.Przegalińska 29 80-680 Gdańsk

oraz działy wspomagające prowadzące bezpośrednio opiekę i rehabilitację wychowanków:

- Biblioteka czarno-drukowa i brajlowska
- Dział Głucho-Niewidomych
- Dom Dziecka Niewidomego w Warszawie
- Basen
- Sala Rehabilitacyjna
- Szkoła Muzyczna
- Hipoterapia
- Dogoterapia
- Orientacja Przestrzenna

Wszystkie wyżej wymienione placówki prowadzą naukę, wychowanie oraz rehabilitację dzieci i młodzieży niewidomej i niedowidzącej. Tutaj dokonuje się proces nauki i rehabilitacji, opanowanie podstawowych czynności życiowych, które pomagają w samodzielnym funkcjonowaniu w społeczeństwie.

Oprócz wymienionych działów działalności podstawowej Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi prowadzi:

- Szpitalik z Ambulatorium, gdzie dokonuje się codzienna opieka medyczna w procesie rehabilitacji i opieki leczniczej,
- Dział Tyflogologii – tu dokonuje się niezbędna ocena i rehabilitacja psychologiczna uczniów oraz rekrutacja do szkół pod względem predyspozycji do danego zawodu,
- Gabinet Rehabilitacji Wzroku i Orientacji Przestrzennej, który jest niezbędnym czynnikiem w rehabilitacji społecznej niewidomych i słabowidzących,
- Warsztaty Szkolenia i Rehabilitacji Zawodowej są miejscem, w którym niewidomi i słabowidzący nabywają umiejętności w kilkunastu zawodach w tym: informatyka, reżyseria dźwięku, operator central telefonicznych, taktwo, dziewiarstwo, szczerkarstwo, wikliniarstwo, ceramika, elektro-montaż, tłumacz języków obcych, obróbka drewna, masaż leczniczy i administracja biurowa.

- Dom dla Niewidomych Mężczyzn ul. Zabierzowska 24 32-005 Niepołomice

d) Towarzystwo Opieki Nad Ociemniałymi decyzją z dnia 27 kwietnia 2004 r. otrzymało wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym w Rejestrze Stowarzyszeń pod numerem KRS 0000054086 jako organizacja posiadająca status organizacji pożytku publicznego.

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

2. Wskazanie czasu trwania działalności jednostki, jeżeli jest ograniczony – nie dotyczy

3. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem

Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi prezentuje sprawozdanie finansowe za rok obrotowy rozpoczynający się dnia **01 stycznia i kończący się 31 grudnia** .

4. Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki wchodzi wewnętrzne jednostki organizacyjne sporządzające sprawozdania finansowe.

W bieżącym okresie sprawozdawczym w skład jednostki wchodziły następujące wewnętrzne jednostki organizacyjne zobowiązane do sporządzania samodzielnego sprawozdania finansowego:

- Towarzystwo Opieki Nad Ociemniałymi Ośrodek Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy Gdańsk-Sobieszewo ul. Przegalińska 29, 80-680 Gdańsk

- Towarzystwo Opieki Nad Ociemniałymi Zakład Opiekuńczo-Rehabilitacyjny dla Niewidomych Kobiet w Żuławie 22-310 Kraśniczyn

- Gospodarstwo Sadowniczo - Rolne w Żuławie, 22-310 Kraśniczyn

5. Wskazanie, czy sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostkę w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez nią działalności.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego zgodnie z wiedzą Zarządu Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności statutowej i gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości oraz że jednostka nie zamierza, ani nie musi zaniechać działalności lub istotnie zmniejszyć jej zakresu.

6. W przypadku sprawozdania finansowego sporządzanego za okres, w ciągu którego nastąpiło połączenie, wskazanie, że jest to sprawozdanie finansowe sporządzone po połączeniu spółek oraz wskazanie zastosowania metody rozliczenia połączenia (nabycia, łączenia udziałów) - nie dotyczy

7. Omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji), pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzania sprawozdania finansowego w zakresie, w jakim ustawa pozostawia jednostce prawo wyboru.

Sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z wymogami Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości z późniejszymi zmianami obowiązującymi Stowarzyszenie, która określa między innymi zasady rachunkowości dla jednostek mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Poszczególne składniki aktywów i pasywów wycenia się stosując rzeczywiście poniesione na ich nabycie koszty, z zachowaniem zasady ostrożności.

Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi sporządza rachunek zysków i strat w układzie porównawczym

Do sporządzenia rachunku przepływów pieniężnych Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi zastosowało metodę pośrednią.

W sprawozdaniu finansowym Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi wykazuje zdarzenia gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną.

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wynik finansowy Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi za dany rok obrotowy obejmuje wszystkie osiągnięte i przypadające na jej rzecz przychody oraz związane z tymi przychodami koszty zgodnie z zasadami memoriału, współmierności przychodów i kosztów oraz ostrożnej wyceny.

Na wynik finansowy składa się: wynik z działalności statutowej, wynik na sprzedaży, wynik na pozostałej działalności operacyjnej, wynik na działalności finansowej oraz wynik na operacjach nadzwyczajnych. Jednostka stosuje metodę porównawczą pomiaru wyniku finansowego.

Zasady amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych przedstawiały się następująco:

Wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie. Odpisy amortyzacyjne są dokonywane przy zastosowaniu metody liniowej.

Wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej nie przekraczającej 3.500 zł obciążają koszty działalności jednorazowo w miesiącu oddania ich do użytkowania

Środki trwałe są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny składników majątku) pomniejszonych o skumulowane umorzenie oraz dokonane odpisy aktualizujące ich wartość.

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są przy zastosowaniu metody liniowej.

Składniki majątku o przewidywanym okresie użytkowania nie przekraczającym jednego roku oraz wartości początkowej nie przekraczającej 3,5 tysiąca złotych są jednorazowo odpisywane w ciężar kosztów w momencie przekazania do użytkowania.

Na składniki aktywów, co do których istnieje podejrzenie, że w dającej się przewidzieć przyszłości nie będą przynosić korzyści ekonomicznych, dokonuje się odpisu z tytułu trwałej utraty wartości.

Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi stosuje dla podstawowych grup majątku następujące roczne stawki amortyzacyjne:

Dla wartości

- niematerialnych i prawnych : 20 %

Dla środków trwałych:

- Budynki i budowle - od 1,5 % do 2,5 %
- Urządzenia techniczne i maszyny - 10 %
- Zestawy komputerowe - 30 %
- Środki transportu - 20%
- Pozostałe środki trwałe - od 14% do 20%

Posiadany rzeczowy majątek trwały podlegał ostatniej aktualizacji wyceny przeprowadzonej na dzień 01.01.1995 r.

b) Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

c) Inwestycje długoterminowe – nieruchomości:

Mielec, Warszawa ul. Marzanny, Warszawa ul. Chmielna, Warszawa ul. Sady Żoliborskie oraz udziały w spółce TONOBIS (wartość 1000,- PLN)

d) Inwestycje krótkoterminowe - nie występują

e) Zapasy

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Nabyte lub wytworzone w ciągu roku obrotowego rzeczowe składniki zapasów ujmowane są według ceny zakupu lub kosztów wytworzenia. Wartość rozchodu zapasów jest ustalana przy zastosowaniu metody „pierwsze weszło-pierwsze wyszło”. Zapasy na dzień bilansowy wycenione są w cenie zakupu lub wytworzenia nie wyższych od ceny sprzedaży netto danego składnika. Zapasy, które utraciły swoją wartość na skutek utraty wartości handlowej i użytkowej obejmuje się odpisem aktualizującym. Odpisy aktualizujące wartość składników zapasów zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów wytworzenia sprzedanych produktów.

f) Należności wycenia się w kwotach wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny (po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące).

Należności w walucie polskiej wykazywane są według wartości podlegającej zapłacie.

Na dzień bilansowy należności w walucie obcej nie wystąpiły.

g) Środki pieniężne w walucie obcej

Jednostka posiada rachunki walutowe prowadzone w EURO, USD, GBP, CAD. Wycena środków w walutach obcych na koniec okresu sprawozdawczego dokonywana jest według średniego kursu ustalonego przez Prezesa NBP dla danej waluty obcej na ten dzień.

h) Środki pieniężne w walucie polskiej wykazuje się w wartości nominalnej

Krajowe środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

i) Rozliczenia międzyokresowe – krótkoterminowe

Ponoszone wydatki dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych Towarzystwo dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych. Do kosztów rozliczanych w czasie zalicza się przede wszystkim : opłacone z góry prenumeraty i składki na ubezpieczenia majątkowe, projekty realizowane – koszty.

W przypadku ponoszenia wydatków Towarzystwo dokonuje biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy wynikających ze świadczeń wykonanych na jej rzecz przez kontrahentów oraz z obowiązku wykonania związanych z bieżącą działalnością przyszłych świadczeń wobec nieznanymi osobami, których kwotę można oszacować, choć data powstania jeszcze nie powstała. Do rozliczeń międzyokresowych biernych zalicza się przede wszystkim wartość wykonanych a niezafakturowanych usług.

j) Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej według ich rodzajów i zasad określonych przepisami prawa lub statutu

Fundusz statutowy (podstawowy) wykazuje się w wysokości „ historycznej” powstałej z połączenia funduszu statutowego w środkach trwałych i w środkach obrotowych.

Fundusz zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku rocznego jednostki.

k) Rezerwy na zobowiązania – nie występują

l) Zobowiązania, szczególnie wobec budżetu, zostały wycenione na dzień bilansowy w kwocie wymagającej zapłaty

m) Pożyczka długoterminowa – z WFOŚiGW na podst.um. PD/7/2016

n) Fundusze specjalne zostały wycenione w wartości nominalnej według ich rodzajów i zasad określonych przepisami prawa i statutu.

o) Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów obejmują dotacje na sfinansowanie środków trwałych oraz projektów realizowanych w latach następnych.

p) Wynik finansowy

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Na wynik finansowy składa się: wynik z działalności statutowej, wynik na sprzedaży, wynik na pozostałej działalności operacyjnej, wynik na działalności finansowej oraz wynik na operacjach nadzwyczajnych. Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi stosuje metodę porównawczą pomiaru wyniku finansowego.

Przychody z działalności statutowej stanowią przychody określone statutem z podziałem na działalność odpłatną i nieodpłatną.

Koszty z działalności statutowej są to koszty bezpośrednio związane z działalnością statutową odpłatną i nieodpłatną.

Przychody ze sprzedaży produktów, tj. wyrobów gotowych i usług, jest kwota należna z tego tytułu od odbiorcy, pomniejszona o należny podatek od towarów i usług. Momentem sprzedaży jest przekazanie produktów odbiorcy, wykonanie usługi, wpłata zaliczki.

Koszt sprzedanych wyrobów i usług są to koszty wytworzenia tych produktów i usług, które są współmierne do przychodów ze sprzedaży.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne są to koszty i przychody nie związane bezpośrednio z normalną działalnością, wpływającą na wynik finansowy.

Przychody finansowe są to należne przychody z operacji finansowanych, natomiast **koszty finansowe** są to poniesione koszty odsetek od kredytu oraz nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Wynik na operacjach nadzwyczajnych – operacje nadzwyczajne w okresie sprawozdawczym nie wystąpiły.

Załącznik: Nr I.1. Bilans Aktywa i Pasywa

Załącznik: Nr I.2. Rachunek zysków i strat

Załącznik nr I.1 - do Sprawozdania Finansowego Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach

Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach			BILANS		
05-080 Izabelin NIP 527-020-99-13			zbiorczy Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach na dzień 31 grudnia 2016 r.		
A K T Y W A	Stan na	Stan na	P A S Y W A	Stan na	Stan na
	31.XII.2015	31.XII.2016		31.XII.2015	31.XII.2016
1	2	3	4	5	6
A. Aktywa trwałe	56 116 189,82	55 939 612,98	A. Kapitał (fundusz) własny	28 650 363,20	25 508 967,14
I. Wartości niematerialne i prawne	76 032,21	40 915,50	I. Kapitał (fundusz) podstawowy	27 089 757,31	28 650 363,20
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych			II. Kapitał (fundusz) zapasowy, w tym:		
2. Wartość firmy			- nadwyżka wartości sprzedaży (wart. emisyjnej)		
3. Inne wartości niematerialne i prawne	76 032,21	40 915,50	- nad wartością nominalną udziałów (akcji)		
4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne			III. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, w tym:		
II. Rzeczowe aktywa trwałe	54 616 074,61	55 205 577,48	- z tytułu aktualizacji wartości godziwej		
1. Środki trwałe	53 139 471,76	54 964 075,41	IV. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, w tym:		
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	1 606 165,08	1 606 285,08	- tworzone zgodnie z umową (statutem) spółki		
b) budynki, lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	49 459 145,43	50 010 410,41	- na udziały (akcje) własne		
c) urządzenia techniczne i maszyny	1 433 245,15	1 208 653,83	V. Zysk (strata) z lat ubiegłych		
d) środki transportu	579 795,20	2 087 328,46	VI. Zysk (strata) netto	1 560 605,89	-3 141 396,06
e) inne środki trwałe	61 120,90	51 397,63	VII. Odpis z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		
2. Środki trwałe w budowie	1 476 602,85	241 502,07			
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie		0,00	B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	39 942 662,41	41 456 997,92
III. Należności długoterminowe		0,00	I. Rezerwy na zobowiązania		
1. Od jednostek powiązanych			1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
2. Od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne		
3. Od pozostałych jednostek			- długoterminowa		
IV. Inwestycje długoterminowe	1 424 083,00	693 120,00	- krótkoterminowa		

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Nieruchomości	1 423 083,00	692 120,00	3. Pozostałe rezerwy		
2. Wartości niematerialne i prawne			- długoterminowe		
3. Długoterminowe aktywa finansowe	1 000,00	1 000,00	- krótkoterminowe		
a) w jednostkach powiązanych		0,00	II. Zobowiązania długoterminowe		33 000,00
- udziały lub akcje			1. Wobec jednostek powiązanych		
- inne papiery wartościowe			2. Wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
- udzielone pożyczki			3. Wobec pozostałych jednostek		33 000,00
- inne długoterminowe aktywa finansowe			a) kredyty i pożyczki		33 000,00
b) w pozostałych jednostkach, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
zaangażowanie w kapitale	1 000,00	1 000,00	c) inne zobowiązania finansowe		
- udziały lub akcje	1 000,00	1 000,00	d) inne		
- inne papiery wartościowe			III. Zobowiązania krótkoterminowe	5 447 945,38	4 333 528,86
- udzielone pożyczki			1. Zobowiązania wobec jednostek powiązanych		
- inne długoterminowe aktywa finansowe			a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:		
c) w pozostałych jednostkach			- do 12 miesięcy		
- udziały lub akcje			- powyżej 12 miesięcy		
- inne papiery wartościowe			b) inne		
- udzielone pożyczki			2. Zobowiązania od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
- inne długoterminowe aktywa finansowe			a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:		
4. Inne inwestycje długoterminowe			- do 12 miesięcy		
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		0,00	- powyżej 12 miesięcy		
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			b) inne		
2. Inne rozliczenia międzyokresowe			3. Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	1 047 856,53	1 135 865,95
B. Aktywa obrotowe	12 476 835,79	11 026 352,08	a) kredyty i pożyczki	50 000,00	59 000,00
I. Zapasy	453 316,65	422 195,16	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
1. Materiały	266 376,26	245 817,94	c) inne zobowiązania finansowe		0,00
2. Półprodukty i produkty w toku			d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	260 820,56	378 762,38
3. Produkty gotowe	186 940,39	176 377,22	- do 12 miesięcy	260 820,56	378 762,38
4. Towary		0,00	- powyżej 12 miesięcy		
5. Zaliczki na dostawy i usługi		0,00	e) zaliczki otrzymane na dostawy i usługi		
II. Należności krótkoterminowe	756 353,02	716 216,57	f) zobowiązania wekslowe		
1. Należności od jednostek powiązanych			g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych		0,00
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:		0,00			

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

- do 12 miesięcy		0,00	i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	60 855,54	25 986,31
- powyżej 12 miesięcy			h) z tytułu wynagrodzeń		
b) inne		0,00	i) inne	676 180,43	672 117,26
2. Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			4. Fundusze specjalne	4 400 088,85	3 197 662,91
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:			IV. Rozliczenia międzyokresowe	34 494 717,03	37 090 469,06
- do 12 miesięcy			1. Ujemna wartość firmy		
- powyżej 12 miesięcy			2. Inne rozliczenia międzyokresowe	34 397 852,97	35 920 376,32
b) inne			- długoterminowe	32 851 616,56	34 445 623,63
3. Należności od pozostałych jednostek	756 353,02	716 216,57	- krótkoterminowe	1 546 236,41	1 474 752,69
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	508 277,15	416 386,16	3. Projekty krótkoterminowe	96 864,06	1 170 092,74
- do 12 miesięcy	508 277,15	416 386,16			
- powyżej 12 miesięcy		0,00			
b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych					
i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	84 933,82	170 173,82			
c) inne	163 142,05	129 656,59			
d) dochodzone na drodze sądowej					
III. Inwestycje krótkoterminowe	11 210 700,46	9 822 304,58			
1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	11 210 700,46	9 822 304,58			
a) w jednostkach powiązanych		0,00			
- udziały lub akcje					
- inne papiery wartościowe					
- udzielone pożyczki					
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe					
b) w pozostałych jednostkach		0,00			
- udziały lub akcje					
- inne papiery wartościowe					
- udzielone pożyczki					
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe					
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	11 210 700,46	9 822 304,58			
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	11 210 700,46	9 822 304,58			
- inne środki pieniężne					
- inne aktywa pieniężne					
2. Inne inwestycje krótkoterminowe					

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	56 465,66	65 635,77			
C. Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy					
D. Udziały (akcje) własne					
Aktywa razem	68 593 025,61	66 965 965,06	Pasywa razem	68 593 025,61	66 965 965,06

Laski, dnia 31.03.2017 r.

Dudek Sabina

(nazwisko i imię, podpis osoby sporządzającej)

Podpisy Zarządu:

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Załącznik nr I.2 do Sprawozdania Finansowego Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach

TOWARZYSTWO OPIEKI NAD OCIEMNIAŁYMI LASKI ul. Brzozowa 75 05-080 Izabelin NIP: 527-020-99-13 Regon 007025977	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT - zbiorczy	
	za okres od dnia 01.01.2016 r. do dnia 31.12.2016 r. (Wariant porównawczy)	
Wyszczególnienie	31-gru-2015	31-gru-2016
	1	2
A.1. Przychody z działalności statutowej:	35 968 871,00	30 829 466,00
I. Składka brutto określone statutem	49 709,00	46 728,37
II. Inne przychody określone statutem oraz dotacje i subwencje w tym:	35 919 162,00	30 782 737,63
1. Przychody z działalności statutowej nieodpłatnej pożytku publicznego	28 461 997,99	24 725 980,69
2. Przychody z działalności statutowej odpłatnej pożytku publicznego	4 219 026,90	3 936 862,29
3. Przychody z tyt. realizacji projektów	1 642 517,92	705 778,74
4. Wpłaty z 1 % podatków	1 537 656,67	1 357 384,96
5. Pozostałe przychody określone statutem	57 962,52	56 730,95
A.2. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	1 596 013,46	1 710 536,84
- od jednostek powiązanych		
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	1 549 528,46	1 720 711,84
II. Zmiana stanu produktów (zwiększenie - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)	46 485,00	-10 175,00
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	0,00	0,00
B. Koszty		
B.1. Koszty realizacji zadań statutowych	35 580 560,60	33 714 247,41
I. Koszty realizacji działalności statutowej nieodpłatnej pożytku publicznego	27 868 325,19	27 130 510,78
II. Koszty realizacji działalności statutowej odpłatnej pożytku publicznego	5 907 911,35	5 854 776,06
III. Koszty z tyt. realizacji projektów	1 804 324,06	728 960,57
B.2. Koszty działalności operacyjnej(gospodarczej)	1 491 013,76	1 878 372,33
I. Amortyzacja	142 303,48	147 323,40
II. Zużycie materiałów i energii	539 428,42	697 037,30
III. Usługi obce	111 106,79	151 467,54
IV. Podatki i opłaty	33 367,02	34 039,73
- podatek akcyzowy		
V. Wynagrodzenia	462 728,86	568 690,08
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:	83 897,62	104 346,87
- emerytalne		
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	118 181,57	175 467,41
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		
C. Wynik finansowy działalności	493 310,10	-3 052 616,90
C.1. Wynik finansowy działalności statutowej (wielkość dodatnia lub ujemna),(A.1.-B.1.)	388 310,40	-2 884 781,41
C.2. Zysk (strata) ze sprzedaży (A.2.-B.2.)	104 999,70	-167 835,49

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

D. Pozostałe przychody operacyjne	1 186 790,53	680 482,94
I. Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	730 931,20	129 537,00
II. Dotacje	167 510,29	201 918,80
III. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych		
IV. Inne przychody operacyjne	288 349,04	349 027,14
E. Pozostałe koszty operacyjne	174 024,29	509 967,82
I. Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	79 721,86	59 474,34
III. Inne koszty operacyjne	94 302,43	450 493,48
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	1 506 076,34	-2 882 101,78
G. Przychody finansowe	84 428,64	49 299,45
I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	0,00	0,00
a) od jednostek powiązanych, w tym:		
- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
b) od jednostek pozostałych, w tym:		
- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
II. Odsetki, w tym:	52 031,70	49 299,45
- od jednostek powiązanych	0,00	0,00
III. Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:	0,00	0,00
- w jednostkach powiązanych		
IV. Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
V. Inne	32 396,94	0,00
H. Koszty finansowe	26 130,09	306 678,73
I. Odsetki, w tym:	26 129,19	15 754,61
- od jednostek powiązanych		
II. Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:		
- w jednostkach powiązanych		
III. Aktualizacja wartości aktywów finansowych		
IV. Inne	0,90	290 924,12
I. Zysk (strata) brutto (F+G-H)	1 564 374,89	-3 139 481,06
J. Podatek dochodowy	3 769,00	1 915,00
K. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,00	0,00
L. Zysk (strata) netto (I-J-K)	1 560 605,89	-3 141 396,06

Podpisy Zarządu:

Laski, dnia 31.03.2017 r.

Dudek Sabina

nazwisko i imię, podpis osoby sporządzającej

DODATKOWE INFORMACJE i OBJAŚNIENIA**1. Wartości niematerialne i prawne, środki trwale bilansowe (struktura własnościowa)**

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2016 r.
	zł	zł
Wartości niematerialne i prawne	76.032,21	40.915,50
Własne	53.139.471,76	54.964.075,41
w tym używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, umowy leasingu	0,00	0,00
razem	53.215.503,97	55.004.990,91

2. Wartości gruntów

	31 grudnia 2015 r.	31 grudnia 2016 r.
	zł	zł
Własne	1.606.165,08	1.606.285,08
Użytkowanie wieczyste	0,00	0,00
Środki trwale w budowie	1.476.602,85	241.502,07
Zaliczki na środki trwale w budowie	0,00	0,00
Środki trwale bilansowe razem	54.692.106,82	55.246.492,98

Dane dotyczące zmian w środkach trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także w ich amortyzacji umieszczono w tabeli: **Załącznik Nr I. 3.**

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Załącznik nr I.3 - do Sprawozdania Finansowego Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach

OGÓŁEM ZESTAWIENIE ŚRODKÓW TRWAŁYCH
LASKI, SOBIESZEWO, ŻUŁÓW, GOSP.SADOWN-ROLNE ŻUŁÓW
 wg stanu na dzień 31.12.2016 rok

poz. Bilans-Aktywa	Treść	Wartość środków trwałych brutto							Umorzenie					Wartość środków trwałych netto 31.12.2016
		Stan na 31.12.2015	Przychody 2016 r.			Rozchody 2016 r.		Stan na 31.12.2016	Wartość umorzenia na 31.12.2015	zwiększenia		Zmniejszenia	Wartość umorzenia na 31.12.2016	
			nabyte z zakupu, moderniz., z darów	Modernizacja z inwestycji (śr.własne)	Sobieszewo - projekt "Indywidualne ścieżki"	Sprzedaż	Likwidacje bieżące			naliczenie umorzenia 2016	Sobieszewo - projekt "Indywidualne ścieżki" (naliczone umorzenia)	Żułów projekt szwajcarski		
Wartości niematerialne i prawne														
A1.3	Wartości niemater. i prawne	976 289,63	3 960,06				980 249,69	900 257,42	39 076,77				939 334,19	40 915,50
Środki trwałe														
A11.1.a)	Grunty	1 606 165,08	120,00				1 606 285,08	0,00					0,00	1 606 285,08
A11.1.b)	Budynki, lokale i obiek. inżyn. iąd. wod.	65 340 254,42	120 000,00	1 835 911,98	0,00	0,00	67 296 166,40	15 881 108,99	1 370 896,71	0,00	33 750,29	0,00	17 285 755,99	50 010 410,41
	Budynki	61 926 461,29	120 000,00	1 491 511,98			63 537 973,27	14 551 424,89	1 220 600,63		33 750,29		15 805 775,81	47 732 197,46
	Budowle	3 413 793,13		344 400,00			3 758 193,13	1 329 684,10	150 296,08				1 479 980,18	2 278 212,95
A11.1.c)	Urządzenia techniczne i maszyny	13 292 698,94	194 911,54	23 313,87	12 911,40	0,00	-77 446,71	13 446 389,04	11 859 453,79	434 197,50	8 000,00	13 530,63	-77 446,71	12 237 735,21
	Kotły i urządzenia	801 681,41					801 681,41	408 386,57	41 608,37				449 994,94	351 686,47
	Maszyny ogół. zastosow.	5 995 259,52	74 123,27		12 911,40		-51 638,68	6 030 655,51	5 632 604,21	245 129,13	8 000,00	9 016,50	-51 638,68	5 843 111,16
	Maszyny i urządz. branżowe	3 875 060,73	17 788,50				3 892 849,23	3 639 346,94	36 750,65					3 676 097,59
	Urządzenia techniczne	1 093 070,43					-3 277,08	1 089 793,35	813 268,76	15 661,22			-3 277,08	825 652,90
	Narzędzia i przyrządy	1 527 626,85	102 999,77	23 313,87			-22 530,95	1 631 409,54	1 365 847,31	95 048,13		4 514,13	-22 530,95	1 442 878,62
A11.1.d)	Środki transportu	2 365 858,05	190 183,00	1 463 743,87	0,00	0,00	-68 500,80	3 951 284,12	1 786 062,85	146 393,61	0,00	0,00	-68 500,80	1 863 955,66
A11.1.e)	Inne środki trwałe	377 437,81	8 500,00	0,00	0,00	-6 000,00	0,00	379 937,81	316 316,91	12 223,27	0,00	0,00	0,00	328 540,18
	Inne środki trwałe	356 937,81	2 500,00					359 437,81	316 316,91	12 223,27				328 540,18
	Inwentarz żywy-konie	20 500,00	6 000,00					20 500,00	0,00					20 500,00
	Razem środki trwałe	82 982 414,30	513 714,54	3 322 969,72	12 911,40	-6 000,00	-145 947,51	86 680 062,45	29 842 942,54	1 963 711,09	8 000,00	47 280,92	-145 947,51	31 715 987,04
Wyposażenie														
		Stan na 31.12.2015	Zakupy	Przeniesienia z inwestycji			Ujawnienia podczas przeniesień	Likwidacje bieżące	Stan na 31.12.2016					
013-	Przedmioty nietrwale	5 204 048,13	166 632,83	13 624,57			15,00	-37 210,98	5 347 109,55	5 204 048,13	180 272,40		-37 210,98	5 347 109,55
014-	Zbiory Biblioteczne	2 784 788,16	9 273,43						2 794 061,59	2 784 788,16	9 273,43		0,00	2 794 061,59
	Razem wyposażenie	7 988 836,29	175 906,26	13 624,57	0,00	15,00	-37 210,98	8 141 171,14	7 988 836,29	189 545,83			-37 210,98	8 141 171,14
Środki trwałe w budowie														
		BO	Zakupy	Przeniesienia na śr.trwałe	Przeniesienia na wyposażenie	Przeniesienia bezpośred. w koszty	ORW Sobieszewo	Likwidacja niezakończonych inwestycji D.Dz.						
080-	Środki trwałe w budowie	1 476 602,85	2 476 047,40	-3 236 157,35	-13 624,57	-3 017,39	-86 812,37	-371 536,50						241 502,07
030 Długoterminowe aktywa finansowe														
		Stan na 31.12.2015					Sprzedaż	Stan na 31.12.2016						
030-04	Nieruchomość W-wa Marzanny	250 200,00						250 200,00	0,00					250 200,00
030-05	Nieruchomość Mielec	240 000,00						240 000,00	0,00					240 000,00
030-07	Nieruchomość Grodzisk Maz.	730 963,00					-730 963,00	0,00	0,00					0,00
030-08	Nieruchomość W-wa ul. Chmielna	53 000,00						53 000,00	0,00					53 000,00
030-10	Nieruchomość W-wa Sady Żoliborskie 3/18	148 920,00						148 920,00	0,00					148 920,00
030-15	Udziały do Spółki TONOBIS Zakład Poligraficzny	1 000,00						1 000,00	0,00					1 000,00
	Razem 030	1 424 083,00	0,00	0,00	0,00	-730 963,00	0,00	693 120,00	0,00					693 120,00
													Ogółem rzeczowy majątek trwały netto	55 939 612,98

Sporządziła: Hanna Pasieka, Laski dn. 31.03.2017 r.

Informacja dodatkowa stanowi integralną część sprawozdania finansowego

3. Należności długoterminowe - nie występują**4. Inwestycje długoterminowe 693.120,00****5. Zapasy**

Na koniec okresu obrotowego wartość zapasów wynosiła: **422.195,16** zł i obejmowała przede wszystkim produkty spożywcze oraz artykuły gospodarcze, inwentarz żywy i materiały siewne w gospodarstwach rolnych w Laskach i Żuławie, a także surowce i opakowania wykorzystywane w działalności gospodarczej. Na produkty gotowe znajdujące się w magazynach składają się wyroby Warsztatów Szkolenia i Rehabilitacji Zawodowej (szkolenie) oraz ziemiopłody na sprzedaż w Gospod. Sadownic. Żułów

Na salda zapasów składają się :

- materiały (artykuły żywnościowe i gospodarcze)	245.817,94 zł
- produkty gotowe (wyroby Warsztatów, ziemiopl.)	176.377,22 zł

6. Należności krótkoterminowe**a. z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek:**

w/g załącznika Nr I.4: **416.386,16 zł**

b. z tytułu podatków i dotacji 170.173,82 zł

c. inne 129.656,59 zł

Razem należności i roszczenia 716.216,57 zł

Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach; sprawozdanie finansowe za 2016 r.-zbiorcze

Należności z tytułu dostaw i usług (od jednostek nie powiązanych)

Należności nie zapłacone w okresie:	Stan na 31.12.2016	w tym				Bilansowa wartość należności
		zapłacone do dnia sporządzenia informacji	nie zapłacone do dnia sporządzenia informacji	potwierdzone przez kontrahenta	na które utworzono odpis aktualizujący	
termin zapłaty nie minął	463 711,21	166 110,63	140 063,90		157 536,68	306 174,53
do 1 miesiąca						0,00
od 1 do 3 miesięcy	32313,65	1 990,20	30323,45			32 313,65
od 3 do 6 miesięcy	27 587,60		27 587,60			27 587,60
od 6 do 12 miesięcy	22 766,69		22 766,69			22 766,69
powyżej 12 miesięcy	560 232,19		27 543,69		532 688,50	27 543,69
razem	1 106 611,34	168 100,83	248 285,33	0,00	690 225,18	416 386,16

Informację sporządzono według stanu na dzień: 31.03.2017 r.

Dudek Sabina

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

7. Inwestycje krótkoterminowe wynoszą 9.822.304,58 zł i obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych w poszczególnych jednostkach.

8. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe wynoszą 65.635,77 zł

9. Kapitały (fundusz własny):

Fundusz podstawowy	28.650.363,20 zł
Strata z roku bieżącego	-3. 141.396,06 zł
Razem fundusz własny	25.508.967,14 zł

Zmiany w kapitale własnym przedstawiamy w tabeli : **Załącznik Nr I.5 – Zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym.**

Załącznik nr I.5 -do Sprawozdania Finansowego Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYMza okres od dnia 01 stycznia 2016 do dnia 31 grudnia 2016 r.
Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach

ZBIORCZY

	Za poprzedni rok obrotowy	Za bieżący rok obrotowy
1	2	3
I. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO)	27 089 757,31	28 650 363,20
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
- korekty błędów podstawowych	0,00	0,00
I.a. Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO), po korektach	27 089 757,31	28 650 363,20
1. Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	25 630 464,39	27 089 757,31
1.1. Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	1 459 292,92	1 560 605,89
a) zwiększenie (z tytułu):	1 988 765,08	2 300 822,88
- wydania udziałów (emisji akcji)		
- przeniesienie zysk z lat ubiegł.	1 459 292,92	1 560 605,89
- zwiększenie z tyt. rozrachunki Ośrodka Sobieszewo	529 472,16	590 106,98
-zwiększenie z tyt. rozrachunki DPS Żułów		150 110,01
b) zmniejszenie (z tytułu):	-529 472,16	-740 216,99
- umorzenia udziałów (akcji)		
- zmniejszenie z tyt. rozrachunki Ośrodka Sobieszewo	-529 472,16	-590 106,98
- zmniejszenie z tyt. rozrachunki z Żułów		-150 110,01
-		
1.2. Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	27 089 757,31	28 650 363,20
2. Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu		
2.1. Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego		
a) zwiększenie (z tytułu):		
- emisji akcji powyżej wartości nominalnej		
- z podziału zysku (ustawowo)		
- z podziału zysku (ponad wymaganą ustawowo minimalną wartość)		
-		
b) zmniejszenie (z tytułu):		
- pokrycia straty		
-		
2.2. Stan kapitału (funduszu) zapasowego na koniec okresu		
3. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu		
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
3.1. Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny		
a) zwiększenie (z tytułu):		
-		
b) zmniejszenie (z tytułu):		
- zbycia środków trwałych		
-		
3.2. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu		
4. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu		
4.1. Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych		
a) zwiększenie (z tytułu):		
-		
b) zmniejszenie (z tytułu):		
-		
4.2. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu		
5. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	0,00	0,00
5.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu		
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
- korekty błędów		
5.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach		

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

a) zwiększenie (z tytułu):		
- podziału zysku z lat ubiegłych		
-		
b) zmniejszenie (z tytułu):		
c) przeniesienie na fund. statut.		0,00
d) przeniesienie na fund. specjalny -budowa wczesn. interw.		
5.3. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu		
5.4. Strata z lat ubiegłych na początek okresu		
- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości		
- korekty błędów		
5.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	0,00	0,00
a) zwiększenie (z tytułu):		
- przeniesienia straty z lat ubiegłych do pokrycia		
-		
b) zmniejszenie (z tytułu): strata z lat ubiegłych		
c) zmniejszenie -przeniesienie na fund. statut.		
-		
5.6. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu		
5.7. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu		
6. Wynik netto	1 560 605,89	-3 141 396,06
a) zysk netto	1 560 605,89	
b) strata netto		-3 141 396,06
c) odpisy z zysku		
II. Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ)	27 089 757,31	28 650 363,20
III. Kapitał (fundusz) własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	28 650 363,20	25 508 967,14

Laski, dnia 31.03.2017 r.
Sporządził: Dudek Sabina

Podpisy Zarządu:

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

10. Wynik finansowy

Za rok obrotowy od 1.01.2016 do 31.12.2016 jednostka osiągnęła stratę netto w wysokości **-3.141.396,06 zł**

11. Rezerwy na zobowiązania – nie występują**12. Zobowiązania długoterminowe w roku 2016 r.**

a) Pożyczka	33.000,00 zł
-------------	---------------------

13. Zobowiązania krótkoterminowe:

a) Pożyczka	59.000,00 zł
b) Inne zobowiązania finansowe (leasing)	0,00 zł
c) z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek	378.762,38 zł
d) z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń	25.986,31 zł
e) z tytułu wynagrodzeń	0,00 zł
f) inne	672.117,26 zł
g) Fundusze Specjalne	3.197.662,91 zł
Razem zobowiązania krótkoterminowe	4.333.528,86 zł

Na dzień bilansowy **zobowiązania wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli** - nie wystąpiły.

14. Rozliczenia międzyokresowe przychodów – w kwocie 37.090.469,06 zł obejmują otrzymane dotacje na budowę i nabycie środków trwałych oraz darowizny środków trwałych, które są rozliczane równolegle do amortyzacji tych środków. Fundusze otrzymano na: modernizacja Pawilonu, remont Kaplicy Towarzystwa, Biblioteka Czarnodrukowa, Centrum Rehabilitacji Zawodowej, budowa Oddziału Wczesnej Interwencji w Sobieszewie, Internat Dom Dziewcząt „Nasz Dom”, budowa Szkoły Podstawowej, budowa Liceum Zawodowego, rozbudowa Wczesnej Interwencji w Laskach, Archiwum, Termomodernizacja Szkoły w Rabce (środki MRPO + inne), Dom Dolańskiego (Dział Głucho-Niewidomych), Plac Zabaw D. Dziewcząt, dotacje na środki trwałe w Laskach, Żułowie - Projekt Szwajcarski i Sobieszewie oraz projekty tj.:” Indywidualne ścieżki do sukcesu”, Naprawę Można - do rozliczenia

15. Zobowiązania warunkowe - nie wystąpiły.

16. Zyski nadzwyczajne - nie wystąpiły.

17. Podatek dochodowy od osób prawnych – w kwocie 1.915,00 zł.

18. Zdarzenia po dacie bilansu - nie wystąpiły.

19. Rachunek przepływów pieniężnych – według tabeli – Załącznik Nr I.6.

20. Bilans zmian Aktywa-Pasywa – według tabeli - Załącznik Nr I.6.1

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Załącznik I.6 - do Sprawozdania Finansowego Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach

RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH zbiorczy		
(metoda pośrednia)		
za okres od dnia 01 stycznia 2016 do dnia 31 grudnia 2016 r.		
Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi w Laskach		
	Za poprzedni	Za bieżący
1	rok obrotowy	rok obrotowy
	2	3
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	4 290 954,84	1 068 528,15
I. Zysk (strata) netto	1 560 605,89	-3 141 396,06
II. Korekty razem	2 730 348,95	4 209 924,21
1. Amortyzacja	2 119 745,12	2 058 068,78
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		
4. Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		
5. Zmiana stanu rezerw		
6. Zmiana stanu zapasów	-47 066,76	31 121,49
7. Zmiana stanu należności	49 723,88	40 136,45
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-1 239 538,26	79 009,42
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	1 842 566,80	1 384 155,98
10. Inne korekty	4 918,17	617 432,09
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I +/- II)	4 290 954,84	1 068 528,15
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-1 371 601,39	-2 493 257,74
I. Wpływy	730 931,20	134 037,00
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	301 325,20	
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	429 606,00	134 037,00
3. Z aktywów finansowych, w tym:		
a) w jednostkach powiązanych		
b) w pozostałych jednostkach		
- zbycie aktywów finansowych		
- dywidendy i udziały w zyskach		
- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych		
- odsetki		
- inne wpływy z aktywów finansowych		
4. Inne wpływy inwestycyjne		
II. Wydatki	2 102 532,59	2 627 294,74
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	2 102 532,59	2 627 294,74
2. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		
3. Na aktywa finansowe, w tym:		
a) w jednostkach powiązanych		
b) w pozostałych jednostkach		
- nabycie aktywów finansowych		
- udzielone pożyczki długoterminowe		
4. Inne wydatki inwestycyjne		
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I - II)	-1 371 601,39	-2 493 257,74

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-18 742,17	36 333,71
I. Wpływy	50 000,00	95 000,00
1. Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		
2. Kredyty i pożyczki	50 000,00	95 000,00
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych		
4. Inne wpływy finansowe		
II. Wydatki	68 742,17	58 666,29
1. Nabycie udziałów (akcji) własnych		
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku		
4. Spłata kredytów i pożyczek	63 824,00	53 000,00
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych		
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych		
7. Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		
8. Odsetki	3 418,17	4 166,29
9. Inne wydatki finansowe	1 500,00	1 500,00
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-18 742,17	36 333,71
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III +/- B.III +/- C.III)	2 900 611,28	-1 388 395,88
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	2 900 611,28	-1 388 395,88
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		
F. Środki pieniężne na początek okresu	8 310 089,18	11 210 700,46
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F +/- D), w tym:	11 210 700,46	9 822 304,58
- o ograniczonej możliwości dysponowania		

Laski, dn. 31.03.2017
Sporządził: Dudek Sabina

Podpisy Zarządu :

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

BILANS ZMIAN - AKTYWA
za okres na dzień 31.12.2016 rok

ZBIORCZY

A K T Y W A	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Różnica
1	2	3	4
A. Aktywa trwałe	56 116 189,82	55 939 612,98	-176 576,84
I. Wartości niematerialne i prawne	76 032,21	40 915,50	-35 116,71
1. Koszt zakończonych prac rozwojowych			
2. Wartość firmy			
3. Inne wartości niematerialne i prawne	76 032,21	40 915,50	-35 116,71
4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne			
II. Rzeczowe aktywa trwałe	54 616 074,61	55 205 577,48	589 502,87
1. Środki trwałe	53 139 471,76	54 964 075,41	1 824 603,65
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	1 606 165,08	1 606 285,08	120,00
b) budynki, lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej	49 459 145,43	50 010 410,41	551 264,98
c) urządzenia techniczne i maszyny	1 433 245,15	1 208 653,83	-224 591,32
d) środki transportu	579 795,20	2 087 328,46	1 507 533,26
e) inne środki trwałe	61 120,90	51 397,63	-9 723,27
2. Środki trwałe w budowie	1 476 602,85	241 502,07	-1 235 100,78
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie			
III. Należności długoterminowe			
1. Od jednostek powiązanych			
2. Od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			
3. Od pozostałych jednostek			
IV. Inwestycje długoterminowe	1 424 083,00	693 120,00	-730 963,00
1. Nieruchomości	1 423 083,00	692 120,00	-730 963,00
2. Wartości niematerialne i prawne			
3. Długoterminowe aktywa finansowe			
a) w jednostkach powiązanych	1 000,00	1 000,00	0,00
- udziały lub akcje	1 000,00	1 000,00	0,00
- inne papiery wartościowe			
- udzielone pożyczki			
- inne długoterminowe aktywa finansowe			
b) w pozostałych jednostkach, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			
- udziały lub akcje			
- inne papiery wartościowe			
- udzielone pożyczki			
- inne długoterminowe aktywa finansowe			
4. Inne inwestycje długoterminowe			
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe			
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
2. Inne rozliczenia międzyokresowe			
B. Aktywa obrotowe	12 476 835,79	11 026 352,08	-1 450 483,71
I. Zapasy	453 316,65	422 195,16	-31 121,49
1. Materiały (310,600-02-02)	266 376,26	245 817,94	-20 558,32
2. Półprodukty i produkty w toku			
3. Produkty gotowe(600-01-01,600-03-01)	186 940,39	176 377,22	-10 563,17
4. Towary			
5. Zaliczki na dostawy i usługi			
II. Należności krótkoterminowe	756 353,02	716 216,57	-40 136,45
1. Należności od jednostek powiązanych			

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:			
- do 12 miesięcy			
- powyżej 12 miesięcy			
b) inne			
2. Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:			
- do 12 miesięcy			
- powyżej 12 miesięcy			
b) inne			
3. Należności od pozostałych jednostek	756 353,02	716 216,57	-40 136,45
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	508 277,15	416 386,16	-91 890,99
- do 12 miesięcy	508 277,15	416 386,16	-91 890,99
- powyżej 12 miesięcy			
b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	84 933,82	170 173,82	85 240,00
c) inne	163 142,05	129 656,59	-33 485,46
d) dochodzone na drodze sądowej			
III. Inwestycje krótkoterminowe	11 210 700,46	9 822 304,58	-1 388 395,88
1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	11 210 700,46	9 822 304,58	-1 388 395,88
a) w jednostkach powiązanych			
- udziały lub akcje			
- inne papiery wartościowe			
- udzielone pożyczki			
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe			
b) w pozostałych jednostkach			
- udziały lub akcje			
- inne papiery wartościowe			
- udzielone pożyczki			
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe			
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	11 210 700,46	9 822 304,58	-1 388 395,88
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	11 210 700,46	9 822 304,58	-1 388 395,88
- inne środki pieniężne			
- inne aktywa pieniężne			
2. Inne inwestycje krótkoterminowe			
IV. Krótkoter. rozliczenia międzyokresowe	56 465,66	65 635,77	9 170,11
C. Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy			
D. Udziały (akcje) własne			
Aktywa razem	68 593 025,61	66 965 965,06	-1 627 060,55

Sporządził: Dudek Sabina, Laski, dn 31.03.2017 r.

Podpisy Zarządu :

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Załącznik nr I.6.1 - do Sprawozdania Finansowego Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach

BILANS ZMIAN - PASYWA za okres na dzień 31.12.2016 rok ZBIORCZY			
P A S Y W A	Stan na 31.12.2015	Stan na 31.12.2016	Różnica
1	2	3	4
A. Kapitał (fundusz) własny	28 650 363,20	25 508 967,14	-3 141 396,06
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	27 089 757,31	28 650 363,20	1 560 605,89
II. Kapitał (fundusz) zapasowy, w tym:			
- nadwyżka wartości sprzedaży (wart. emisyjnej) nad wartością nominalną udziałów (akcji)			
III. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, w tym:			
- z tytułu aktualizacji wartości godziwej			
IV. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, w tym:			
- tworzone zgodnie z umową (statutem) spółki			
- na udziały (akcje) własne			
V. Zysk (strata) z lat ubiegłych			
VI. Zysk (strata) netto	1 560 605,89	-3 141 396,06	-4 702 001,95
VII. Odpis z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)			
B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	39 942 662,41	41 456 997,92	1 514 335,51
I. Rezerwy na zobowiązania			
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			
2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne			
- długoterminowa			
- krótkoterminowa			
3. Pozostałe rezerwy			
- długoterminowa			
- krótkoterminowa			
II. Zobowiązania długoterminowe		33 000,00	33 000,00
1. Wobec jednostek powiązanych			
2. Wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			
3. Wobec pozostałych jednostek		33 000,00	33 000,00
a) kredyty i pożyczki		33 000,00	33 000,00
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych			
c) inne zobowiązania finansowe			
d) inne			
III. Zobowiązania krótkoterminowe	5 447 945,38	4 333 528,86	-1 114 416,52
1. Zobowiązania wobec jednostek powiązanych			
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:			
- do 12 miesięcy			
- powyżej 12 miesięcy			
b) inne			
2. Zobowiązania od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:			
- do 12 miesięcy			
- powyżej 12 miesięcy			
b) inne			
3. Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	1 047 856,53	1 135 865,95	88 009,42
a) kredyty i pożyczki	50 000,00	59 000,00	9 000,00
b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych			
c) inne zobowiązania finansowe		0,00	

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	260 820,56	378 762,38	117 941,82
- do 12 miesięcy	260 820,56	378 762,38	117 941,82
- powyżej 12 miesięcy			
e) zaliczki otrzymane na dostawy i usługi			
f) zobowiązania wekslowe			
g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych			
i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	60 855,54	25 986,31	-34 869,23
h) z tytułu wynagrodzeń			
i) inne(237,226 PZU, PFRON)	676 180,43	672 117,26	-4 063,17
3. Fundusze specjalne 840,841-04,850	4 400 088,85	3 197 662,91	-1 202 425,94
IV. Rozliczenia międzyokresowe	34 494 717,03	37 090 469,06	2 595 752,03
1. Ujemna wartość firmy			
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	34 397 852,97	35 920 376,32	1 522 523,35
- długoterminowe	32 851 616,56	34 445 623,63	1 594 007,07
- krótkoterminowe	1 546 236,41	1 474 752,69	-71 483,72
3. Projekty-krótkoterminowe.	96 864,06	1 170 092,74	1 073 228,68
Pasywa razem	68 593 025,61	66 965 965,06	-1 627 060,55

Sporządził: Dudek Sabina , Laski, dn. 31.03.2017 r.

Podpisy Zarządu :

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

21. Zatrudnienie w poszczególnych działach (osoby / etaty):

Poniższe dane dotyczą pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na 31.12.2016 r.

Grupa zawodowa	2015 osoby / etaty	2016 osoby / etaty	różnica osoby / etaty
pracownicy pedagogiczni – nauczyciele, wychowawcy, instruktorzy, pomoc nauczyciela i wychowawcy, opiekunki dziecięce, pracow. brajła, pracownicy bibliotek, tyflogologii, dz. absolwentów (Laski, Rabka, D.Dz.N., Niepołomice, Sobieszewo)	287/260,165	281/258,458	-6/-1,707
służba zdrowia: lekarze, pielęgniarki, rehabilitanci (Laski, D.Dz.N, Rabka)	35/31,050	36/31,950	1/0,900
administracja ogólna (Laski, Rabka, Piwna, Sobieszewo, Niepołomice)	56/52,583	60/54,083	4/1,50
stanowiska robotnicze – obsługa szkół, internatów, gospodarstwo rolne, pralnia, kuchnie, stołówki, transport (Laski, D.Dz.N., Rabka, Piwna, Sobieszewo)	134/131,208	134/132,083	0/0,875
robotnicy budowlano – remontowi (Laski)	8/8	8/8	0/0
Poligrafia-Tonobis	2/2	2/2	0/0
CRZ	8/7,50	6/5,50	-2/-2
Razem w ewidencji Laski	530/492,506	527/492,074	-3/-0,432

Zatrudnienie w poszczególnych placówkach (osoby / etaty)

Placówka	2015	2016	Różnica
Laski + Filia OSW Sobieszewo .	434/401,608	425/396,826	-9/-4,782
Rabka	61/57,315	61/57,165	0/-0,150
Piwna	7/6,50	7/7	0/0,50
Dom Dziecka Niewidomego	6/5,750	6/5,750	0/0
Sobieszewo	16/16	22/20	6/4
Niepołomice	6/5,333	6/5,333	0/0
Żulów – Dom dla Niewidomych Kobiet	42/38	40/37,75	-2/-0,25
Żulów – Gosp. Sadowniczo - Rolne	4/4	6/6	2/2
Ogółem placówki (w tym pracown. niepełn. 46 osoby)	576/534,506	573/535,824	-3/1,318

Udział zatrudnienia (pracownicy świeccy / siostry) w ewidencji Laski

Udział zatrudnienia	2015	2016	Różnica
Pracownicy świeccy	480/445,206	480/447,309	0/2,103
Siostry	50/47,30	47/44,765	-3/-2,535
Razem	530/492,506	530/492,506	-3/-0,432

22. Pożyczki i podobne świadczenia udzielone członkom Zarządu – nie wystąpiły.**23. Wynagrodzenie biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego: - 18.000,-zł netto.****24. W dniu 07.03.2017 dokonano wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym o zmianie nazwy na Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi Stowarzyszenie oraz dn. 20.03.2017 r. wpisano Towarzystwo do Rejestru Przedsiębiorców.**